

รายงานการประชุม
คณะอนุกรรมการกำกับดูแลงานออกแบบและก่อสร้างนิทรรศการ และสถาปัตยกรรมภายใน
อาคารกระทรวงพาณิชย์ (เดิม)
ครั้งที่ ๔/๒๕๕๐

วันพุธที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เวลา ๙.๓๐ – ๑๑.๓๐ น.

ณ ห้องประชุม สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ ชั้น ๒๑ อาคารทิปโก้ ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ

อนุกรรมการที่มาประชุม

๑. นายสันต์ สมนิธิ	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นายเฉลิมชัย ห่อนาค	อนุกรรมการ
๓. นายนิธิ สถาปิตานนท์	อนุกรรมการ
๔. นางจิราภรณ์ อธิษฐานนาค	อนุกรรมการ
๕. นางจิระนันท์ พิตรปรีชา	อนุกรรมการ
๖. นางสาวสุดาราสุจฉายา	อนุกรรมการ
๗. นายปราโมทย์ คำทรัพย์	อนุกรรมการ
๘. นางธีรานุช กรรณสูต วงศ์ไวยสุวรรณ	อนุกรรมการ
๙. นายทวี พูลทวีเกียรติ	อนุกรรมการ
๑๐. นายกริช มโนพิโมกข์	อนุกรรมการ

อนุกรรมการที่ลาประชุม

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อภิญา บัวสรวง	อนุกรรมการ
๒. นายไชยงค์ รัตนอังกูร	อนุกรรมการ
๓. นายจุมภฏ ตรีศิริ	อนุกรรมการ
๔. นายธนฤทธิ์ ชนโกเศศ	อนุกรรมการและเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. ผศ. พัชร ชินธรรมมิตร	รองผู้อำนวยการสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ
๒. นางสาวนุหลง ศรีกนก	ที่ปรึกษาด้านประวัติศาสตร์
๓. นายจุมพล อุทโยภาส	ศิลปิน
๔. นายแพทย์ พันธุ์มณี	บริษัท พีโก (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)
๕. นายกานต์ หะวานนท์	บริษัท พีโก (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)
๖. นายดวงฤทธิ์ แฉล้มปลอดทุกข์	บริษัท พีโก (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)

๓. นายพนพล ล้อมวัฒนะกุล	บริษัท ปีโก (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)
๔. อาจารย์ชัยยศ อธิวัชรนันท์	บริษัท ปีโก (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)
๕. นางสาวชมราวี สุวรรณรัตน์	บริษัท ปีโก (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)
๑๐. นางสาวสุสิมา เหลืองประกาย	บริษัท ปีโก (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)
๑๑. นายสุชน ไบสมุทร	บริษัท ปีโก (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)
๑๒. นายไพรัช เล่าประเสริฐ	บริษัท สโตนเฮนจ์ จำกัด
๑๓. นางสาวอุษณีย์ มิ่งวิมล	บริษัท สโตนเฮนจ์ จำกัด
๑๔. นายศักดิ์ชัย พันน้อย	บริษัท สโตนเฮนจ์ จำกัด
๑๕. นางสาวศุภารี จายะภูมิ	บริษัท สโตนเฮนจ์ จำกัด
๑๖. นายเอกพันธุ์ อินทรหะ	บริษัท สโตนเฮนจ์ จำกัด
๑๗. นางสาวจุลลดา มีจุล	เจ้าหน้าที่สถาบันพิพิธภัณฑการการเรียนรู้แห่งชาติ
๑๘. นางสาวพัชรลดา จุลเพชร	เจ้าหน้าที่สถาบันพิพิธภัณฑการการเรียนรู้แห่งชาติ
๑๙. นางสาวศรารัตน์ วินทุพราหมณกุล	เจ้าหน้าที่สถาบันพิพิธภัณฑการการเรียนรู้แห่งชาติ
๒๐. นายพาดิษฐ์ ทิพทัส	เจ้าหน้าที่สถาบันพิพิธภัณฑการการเรียนรู้แห่งชาติ
๒๑. นายทวีศักดิ์ วรฤทธิเรืองอุไร	เจ้าหน้าที่สถาบันพิพิธภัณฑการการเรียนรู้แห่งชาติ

เริ่มประชุมเวลา ๙.๔๕ น.

วาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งเพื่อทราบ
ไม่มี

วาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๐

ที่ประชุมมีมติรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๐ โดยนายสันศักดิ์ สมชีวิดา ประธานคณะกรรมการฯ ดึงว่า ในการจัดทำรายงานการประชุมครั้งต่อไป ให้บันทึกให้ชัดเจนว่าอะไรเป็นข้อเสนอแนะและคำแนะนำจากอนุกรรมการ และอะไรเป็นมติของที่ประชุม

วาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

๓.๑ การนำเสนอแบบนิทรรศการ โดยบริษัท Story! Inc จำกัด และบริษัท ปีโก (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)

ในการประชุมคราวนี้ บริษัท Story! Inc (NZ) จำกัด และบริษัท ปีโก (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน) ผู้รับจ้างออกแบบนิทรรศการ ภายในอาคารพิพิธภัณฑการการเรียนรู้แห่งชาติ แห่งที่ ๑ ได้นำเสนอแบบรายละเอียดของพื้นที่จัดแสดงดังต่อไปนี้

- ๑) ประติมากรรมด้านหน้าอาคาร
- ๒) โถงบันไดด้านข้างอาคาร

- ๓) ห้องอยุธยา (สยามประเทศ)
 - ๔) ห้องสงคราม และ
 - ๕) ห้องพุทธศาสนา
- ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประติมากรรมกลางแจ้งด้านหน้าอาคาร

อาจารย์จุมพล อุทโยภาส ศิลปินผู้ออกแบบประติมากรรมที่จะติดตั้งด้านหน้าอาคารพิพิธภัณฑ์ ได้เสนอแนวความคิดเพิ่มเติมจากการนำเสนอครั้งที่แล้วว่า ประติมากรรมดังกล่าวจะประกอบด้วยเส้นรุ้งขนาดใหญ่ ๓ เส้น ในขนาดแตกต่างกัน รุ้งแต่ละเส้นสูงประมาณ ๒-๓ เมตร จัดวางในตำแหน่งต่างกันออกไป ภายในพื้นที่วงเวียนสนามหญ้าด้านหน้าอาคาร รุ้งแต่ละเส้นจะหุ้มด้วยวัสดุต่างประเภทกันไป เส้นหนึ่งจะหุ้มด้วยทองแดง อีกเส้นหนึ่งหุ้มด้วยสำริด (เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหายุคสำริด ภายในห้องสุวรรณภูมิ) และอีกเส้นจะหุ้มด้วยทองเหลือง (ความมั่นคงของทองเหลืองที่คล้ายทอง สื่อถึงความรุ่งเรืองในยุคสยามประเทศ)

เส้นรุ้งทั้งสามจะใช้การขึ้นรูปด้วยมือ แต่ละตัวจะมีพื้นผิวที่แตกต่างกันออกไป ภายในเป็นโครงสร้างเหล็ก การติดตั้งจะตั้งบนฐาน เจาะเสาเข็ม ทั้งนี้หากแบบที่เสนอมานี้ได้รับการอนุมัติ ก็จะต้องกำหนดตำแหน่งของฐานและเสาเข็มที่จะไม่รบกวนแนวซากโบราณสถานที่อยู่ใต้ผิวดิน อาจารย์จุมพล คาดว่าจะใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณ ๓ เดือนในการสร้างและติดตั้งประติมากรรมดังกล่าวนี้ ซึ่งถ้าหากดำเนินการได้ตามแผนงานแล้ว ประติมากรรมนี้ก็จะแล้วเสร็จในราวปลายเดือนกรกฎาคม ซึ่งจะเป็นช่วงที่ทำ Press Tour พอดี

ข้อเสนอแนะ

๑. ให้ระวังว่าเด็กอาจปีนป่ายประติมากรรมดังกล่าวได้
๒. ให้ระมัดระวังการใช้ทองแดงและสำริดให้มากๆ เนื่องจากพื้นผิวของวัสดุทั้งสองตามที่ศิลปินเสนอเทคนิคนี้ เป็นทองแดงและสำริดที่กัดกร่อนขึ้นสนิมเขียว สนิมเขียวชนิดดังกล่าวนี้จะค่อยๆ กัดเนื้อโลหะให้ผุและยุบไปในที่สุด
๓. นอกจากนี้ หากยังคงต้องการให้ประติมากรรมดังกล่าวมีพื้นผิวที่เป็นสนิมเขียวทั้งทั้งตัวรุ้ง ก็ไม่อาจควบคุมการขึ้นสนิมให้มีสีเสมอกันได้ อาจจะต้องใช้เวลานานหลายปีกว่าสนิมจะขึ้นจนมีสีเสมอ แต่ก่อนหน้านี้จะกระดำกระด่าง และเมื่อบวกกับ Acid Rain จากการจราจรภายในพื้นที่กรุงเทพฯ แล้ว ยิ่งจะทำให้เกิดรอยด่างเป็นทาง
๔. อย่างไรก็ตาม อาจป้องกันการขึ้นสนิมด้วยการเคลือบพื้นผิวด้วยยางสน แต่ยางสนก็มีอายุการใช้งานที่จำกัด ทำให้ต้องเคลือบใหม่ทุกปี ซึ่งจะเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงมากในการดูแลรักษาในระยะยาว
๕. แนะนำให้ใช้สารเคลือบจำพวก Epoxy แทนยางสน เนื่องจากมีอายุการใช้งานที่ยาวกว่า
๖. แนะนำให้เปลี่ยนวัสดุจากทองแดงและสำริด เป็นอลูมิเนียม

มติ หากยังคงต้องการใช้ทองแดงและลวดเป็นวัสดุหุ้มประติมากรรมอยู่ ให้ผู้ออกแบบหาวิธีในการบำรุงรักษาที่สะดวกที่สุด เช่น วัสดุเคลือบผิวที่คงทน และมีค่าใช้จ่ายน้อย

โถงบันไดด้านข้างอาคาร

จากการนำเสนอในครั้งที่แล้ว ที่ผู้ออกแบบได้เสนอให้มีประติมากรรมแขวนเพดาน คล้ายโมบายขนาดใหญ่ ห้อยลงมาจากเพดานของโถงบันไดชั้นที่สาม ลงมาตามโถงบันไดจนเกือบถึงพื้นของชั้นที่หนึ่ง เพื่อดึงดูดผู้ชมให้ออกแรงเดินขึ้นจากห้อง Typically Thai ในชั้นแรกไปสู่ห้องสุวรรณภูมิซึ่งอยู่บนชั้นที่สามของอาคาร

ในคราวนี้ ผู้ออกแบบได้ทำตัวอย่างของโมบายดังกล่าวนี้มาเสนอ โดยประกอบขึ้นจากการผูกร้อยแผ่นไม้ขนาดประมาณ ๑๐ x ๑๐ เซนติเมตร หนาประมาณ ๑-๒ เซนติเมตร ตัด Di-Cut เป็นรูปโลโก้สถาบันฯ (คนทำท่ากบ) ที่ได้ดัดแปลงทำทางให้สื่อความหมายถึงห้องนิทรรศการต่าง ๆ โดยแผ่นไม้ดังกล่าวทาสีแดง

ข้อเสนอแนะ

๑. เนื่องจากแผ่นไม้ดังกล่าวมี ๒ มิติ การแขวนแผ่นไม้ให้ต่อลงมาเป็นทางยาว เป็นการยากที่จะควบคุมให้แผ่นไม้ทั้งหมดอยู่ในระนาบเดียวกัน แผ่นไม้แต่ละแผ่นจะหมุนไปมา ทำให้อยู่กันคนละระนาบได้ ซึ่งจะทำได้ไม่สวย

๒. ตัวอย่างที่เสนอมาค่อนข้างไม่ประณีต เนื่องจากพื้นผิวของแผ่นไม้ทาสีแดง แต่ด้านข้างกลับไม่ได้ทา ทำให้ดูกำมะลอ

๓. อาจลองเปลี่ยนวัสดุ จากแผ่นไม้ เป็นแผ่น Acrylic

มติ ให้ผู้ออกแบบ หาวิธีในการทำแผ่นไม้รูปคนทำท่ากบให้ประณีตขึ้น อาจทาสีแดงที่ด้านข้างของแผ่นไม้ด้วย หรือเปลี่ยนวัสดุใหม่

รูปแบบตัวอักษร

จากมติที่ประชุมในคราวที่แล้ว ที่ให้ใช้ตัวอักษรไทยแบบมีหัว ในครั้งนี้ ผู้ออกแบบจึงได้นำเสนอรูปแบบตัวอักษร Font กรรณิการ์พัฒนา ซึ่งเป็น Font ที่มีหัว อ่านง่าย และดูทันสมัย

มติ ที่ประชุมมีมติให้ใช้ตัวอักษร Font กรรณิการ์พัฒนา ตามที่เสนอมานี้ อย่างเป็นทางการ

ห้องท้าวอุทอง

แบบรายละเอียดของห้องท้าวอุทองที่นำเสนอในครั้งนี้ ยังคงรูปแบบเหมือนเช่นแบบแนวความคิด กล่าวคือ มีเส้นรุ้งสีดำพาดผ่านทั่วห้อง เพื่อทำหน้าที่เป็นพื้นที่แสดงข้อมูล และเป็นจอรับภาพไปในตัว วัสดุที่ใช้ทำรู้งเป็นวัสดุเดียวกันกับที่ใช้ในห้อง Immersive Theater คือเป็นผ้ายืดผสม Lycra จึงบนกรอบอลูมิเนียม หากแต่การออกแบบในห้องนี้ได้มีการแก้ไขนิดหน่อย เพื่อให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ คือ ได้เลื่อนตำแหน่งของแผ่นรุ้ง ส่วนที่ยื่นออกมาเป็นจอรับภาพและข้อความบนหน้า จากเดิมที่อยู่ชิดประตูทางเข้า โดยถอยย้ายออกไปให้บริเวณประตูมีทางสัญจรที่สะดวกมากขึ้น ส่วนข้อความจากเดิมที่ให้ฉายตัวอักษรเคลื่อนขึ้น ได้ปรับให้ตัวอักษรอยู่กับที่ แต่ภาพ Background เคลื่อนที่แทน

สิ่งที่เป็น Highlight ของห้องนี้ คือ แผนที่เรืองแสง แผนที่ดังกล่าวติดตั้งบนตัวรุ้ง มีจุดประสงค์เพื่อแสดงการขยายอิทธิพล หรือการเสื่อมอำนาจลงของอาณาจักร/รัฐต่างๆ ในดินแดนสุวรรณภูมิ ในช่วงเวลาก่อตั้งอาณาจักรอยุธยา ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่กล่าวถึงในตำนานท้าวอุทอง แผนที่ดังกล่าวจะเปรียบเทียบการขยาย/เสื่อมอำนาจของรัฐละโว้ สุพรรณภูมิ สุโขทัย อยุธยา ว่าในช่วงเวลาดังกล่าวมีรัฐใดแผ่อิทธิพลไปถึงรัฐใดบ้าง กินอาณาบริเวณไปถึงไหน รัฐใดเสื่อมลงบ้าง ลักษณะของแผนที่นี้จะคล้ายภาพถ่ายทางอากาศยามค่ำคืน แต่ละรัฐจะนำเสนอโดยใช้แสงไฟจากเส้นใย Fiber Optic คนละสี เพื่อแสดงพื้นที่ที่อาณาจักร/รัฐแต่ละรัฐครอบครองอยู่ การใช้แสงสว่างดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าแต่ละรัฐไม่มีเส้นแบ่งอาณาเขตที่ชัดเจน การแสดงแสงไฟในแผนที่นี้ใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณ ๒ นาที

ถัดไปเป็นการแสดงหุ่นเงาเรื่องท้าวอุทอง โดยแสดงทั้งสิ้น ๕ ตำนาน ด้านหน้าจะมีปุ่มให้ผู้ชมเลือกว่าต้องการจะชมตำนานท้าวอุทองเรื่องใด โดยเรื่องที่ผู้ชมเลือกจะนำเสนอเป็นหุ่นเงาบนจอภาพที่ติดตั้งบนรุ้ง

ข้อเสนอแนะ

๑. สำหรับแผนที่ไฟ เสนอแนะให้ใช้หลอด LED แทนเส้นใย Fiber Optic

๒. เสนอให้เปลี่ยนสีรุ้ง จากสีดำเป็นสีอื่น เนื่องจาก การฉายข้อความและภาพบนพื้นผิวสีดำจะเป็นปัญหา ไม่สามารถอ่านข้อความได้ชัดเจน

มติ ให้ผู้ออกแบบดำเนินการตามข้อเสนอแนะข้างต้น ส่วนในประเด็นของสีผ้าที่จะนำมาใช้ทำรู้ง ให้ผู้ออกแบบทดลองทำตัวอย่างรุ้งที่ใช้ผ้าสีดำ และนำเสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณาก่อนว่ามีปัญหาในการฉายข้อความบนผืนรุ้งหรือไม่

ห้องอยุธยา

ผู้ออกแบบได้นำเสนอแบบรายละเอียดในห้องอยุธยา ซึ่งได้มีการพัฒนาไปจากแบบแนวความคิดที่ได้อนุมัติไปในครั้งก่อน แต่ยังคงไว้ซึ่งแนวคิดโดยรวม กล่าวคือ ในห้องจัดแสดงซึ่งเป็นห้องโถงใหญ่ ได้ออกแบบให้มีโครงสร้างบอร์คขนาดยาวโค้งล้อมโดยรอบห้องโดยต่อเนื่องกัน บนบอร์ค (รุ้ง) นี้จะวาดเป็น

ภาพถ่ายเส้นของทิวทัศน์เมืองอยุธยาในแบบ Panorama ต่อเนื่องกันไปบนพื้นทอง เพื่อให้เห็นลักษณะทางสถาปัตยกรรมของวัง วัด เจดีย์ ปราสาท ป้อม และบ้านเรือนชาวอยุธยา อย่างไรก็ดี ตลอดความยาวของตัวตู้ ที่ความสูงจากพื้น ๘๐ ซม. จะเจาะช่องสูงประมาณ ๕๐ ซม. ลึกเข้าไปในบอร์ด เพื่อเป็นพื้นที่แสดงข้อความ รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว และหุ่นจำลอง โดยจะเน้นไปที่หุ่นจำลองตลาด ๓ แห่ง สีขาวล้วน ตั้งอยู่ด้านหน้าจอภาพ LCD ซึ่งจะฉายภาพท้องฟ้าเป็นฉากอยู่ด้านหลัง ท้องฟ้านี้จะเปลี่ยนแปลงไป เพื่อแสดงบรรยากาศตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้น จนเย็น

ที่วางตรงกลางห้อง ที่โอบล้อมด้วยตู้สีทองนี้ จะจัดให้เป็นที่จัดแสดงโบราณวัตถุ และสิ่งที่ถือเป็น Highlight ของห้องนี้ ก็คือ ขบวนเรือจำลองที่ขบวนลอยมาจากเพดาน โดยแบ่งเป็นเรือในพระราชพิธี เรือทูต เรือสำเภา และเรือชาวบ้านทั่วไปแบบต่างๆ รวมทั้งสิ้น ๕๖ ลำ ในจำนวนนี้มี ๑๗ ลำ ที่เป็นหุ่นจำลองทำจากไม้มีรายละเอียดครบถ้วน ขนาดยาวประมาณ ๘๐ ซม. และอีก ๓๙ ลำที่เป็นเพียง ๒ มิติ ไม่มีรายละเอียด ยาวประมาณ ๓๐ ซม.

ข้อเสนอแนะ

๑. ขบวนเรือที่ขบวนลอยมาจากเพดานนี้ค่อนข้างนิ่ง เสนอแนะให้ขบวนเรือเคลื่อนที่ได้
๒. ขบวนเรือไม่จำเป็นต้องอยู่กลางห้องเสมอไป เสนอให้ย้ายตำแหน่งของขบวนเรือ เนื่องจากตำแหน่งปัจจุบันกีดขวางทางสัญจรภายในห้อง
๓. แนะนำให้ใช้บอร์ดกราฟฟิก (รู้ง) ที่โอบล้อมห้องอยู่เป็นเสมือนเกาะเมืองอยุธยา และขบวนเรือเคลื่อนที่รอบตัวเกาะแทน โดยไม่จำเป็นต้องทำเรือให้เป็น ๓ มิติ เป็นเพียงรูปด้าน ๒ มิติก็พอ
๔. ขบวนเรือที่ขบวนลงมาจากเพดานนี้ แขนงในตำแหน่งที่สูงจากพื้นประมาณ ๑๒๐ ซม. ซึ่งถึงแม้จะมีข้อดี คือเป็นความสูงที่ไม่สูงมาก ผู้ชมสามารถเข้าไปพินิจพิเคราะห์ความงามและรายละเอียดของเรือได้ แต่ ณ ความสูงดังกล่าวกลับเป็นตำแหน่งที่ผู้ชมสามารถเอื้อมมือไปจับขบวนเรือได้อย่างง่ายดาย รวมทั้งยังเป็นตำแหน่งที่กีดขวางทางสัญจรของผู้ชมภายในห้องด้วย
๕. ใช้เทคนิคอะไรในการการแขวนขบวนเรือจากเพดาน
๖. หากแขวนขบวนเรือในความสูงที่สูงขึ้น เพื่อป้องกันไม่ให้ขบวนเรือกีดขวางทางสัญจรภายในห้อง และป้องกันไม่ให้ผู้ชมเอื้อมมือจับถึง ผู้ชมก็จะเห็นเพียงแค่ท้องเรือ ไม่เห็นความอลังการของส่วนหัวเรือ มุมมองที่เสนอให้เป็นมุมในการดูขบวนเรือก็คือมุมจากด้านบน (Bird Eyes' View)
๗. ขนาดเรือจำลองที่เสนอมา ทั้งขนาดใหญ่ ๘๐ ซม. และขนาดเล็ก ๓๐ ซม. ยังไม่ได้ให้ความรู้สึกตื่นตาตื่นใจเท่าที่ควร ยังดูกระจุกกระจิก ไม่อลังการเท่าที่ควร
๘. เสนอให้มีวัตถุจัดแสดงชิ้นใหญ่ๆ ที่จะดึงดูดสายตาของห้องได้ เช่น บุษบกปิดทองประดับกระจก หรือพระที่นั่ง
๙. สีทองที่จะใช้เป็นพื้นตู้ ให้ระมัดระวังในการเลือกเฉดสีด้วย ต้องเป็นสีทองที่สุกปลั่ง แวววาว ไม่ใช่ทองด้านๆ หมองๆ

๑๐. ตำแหน่งของหุ่นจำลองตลาด ที่ตั้งอยู่บนรู้ง และมิภาพท้องฟ้าฉายอยู่ด้านหลังนี้ อาจเป็นตำแหน่งที่เหมาะสมสำหรับผู้ชมที่เป็นผู้ใหญ่ เนื่องจากสามารถมองในมุมสูงลงมาได้ และเห็นภาพ Perspective ของหุ่นจำลองชัดเจน แต่สำหรับเด็กแล้ว จากมุมมองของเขา จะเห็นหุ่นจำลองเป็นเพียงรูปด้าน ไม่อาจเห็นผ้งได้ ขอให้นำไปแก้ไขด้วย

๑๑. แนะนำให้จัดแสงให้ตกบนหุ่นจำลองให้สอดคล้องกับทิศทางของดวงอาทิตย์และท้องฟ้าที่อยู่ด้านหลัง จะช่วยให้รู้สึกถึงเวลาที่เปลี่ยนไปในแต่ละวัน

ห้องสงคราม

แบบรายละเอียดของห้องสงครามได้มีการปรับเปลี่ยนไปจากแบบแนวความคิดค่อนข้างมาก ดังนี้ จากเดิมที่ออกแบบให้มีหุ่นจำลองขนาดใหญ่ของหุ้มะฆาตหย่องอยู่กลางห้อง ซึ่งจะทำให้ผู้ชมสามารถดู Magic Vision ได้ถึงสามด้านนั้น ได้เปลี่ยนไปเป็นการมองเพียงด้านเดียว จากด้านหน้าของหุ่นจำลองแทน ทั้งนี้หุ่นจำลองจะมีขนาดที่เล็กลง และย้ายตำแหน่งให้เลื่อนไปชิดผนังแทน การดู Magic Vision นี้ จะดูผ่านจอ ๓ จอ ที่ออกแบบให้ดูคล้ายตู้ตั้งอยู่ด้านหน้าหุ่นจำลอง

เนื้อหาในส่วนของการนำเสนอใช้ในการสงคราม จะนำเสนอผ่านทางตัวละครความรูปร่าง ในรูปของภาพยนตร์ ประกอบกับหุ่นจำลองข้างขนาดเท่าจริง พร้อมเครื่องประดับตกแต่ง อาวุธ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการรบ

พื้นที่ส่วนใหญ่ของห้องสงครามนี้จะสงวนไว้สำหรับเกม ซึ่งจะมีโพล (เป้สนาม) ให้ผู้ชมได้ลอง สะพาย มีลูกปืนใหญ่ให้ลองยก มีชุดศึกและอาวุธต่างๆ ให้ลองใส่และจับ มีเกมยิงปืนใหญ่ ที่ผู้ชมจะได้ลองยิงปืนจากปืนใหญ่จำลอง เพื่อป้องกันป้อมจากการรุกรานของข้าศึกที่เป็น Animation ในจอ มีเกมยุทธวิธีการรบ ที่ให้เรียนรู้เทคนิคการจัดกระบวนทัพในสมัยโบราณ

ห้องพุทธศาสนา

เนื่องจากแบบแนวความคิดของห้องพุทธศาสนายังคงไม่ผ่านการอนุมัติ ในการนำเสนอแบบคราวนี้ ผู้ออกแบบจึงได้ปรับเปลี่ยนแนวความคิดใหม่ โดยผู้ชมที่เข้ามาในห้องนี้จะเป็นผู้กำหนดเส้นทางเดินเองซึ่งจะเป็นไปตามคำตอบที่ผู้ชมเป็นคนเลือก ในแต่ละทางแยกจะมีการกำหนดสถานการณ์ ซึ่งผู้ชมจะต้องเลือกและเดินไปตามทางที่เลือกนั้น โดยจะเริ่มที่คำถามที่ว่า ผู้ชมอยากเป็นดารา? หากเลือกว่าอยากเป็นดารา ก็จะเดินไปทางหนึ่ง หากเลือกว่าไม่ จะเดินไปอีกทาง และพบสถานการณ์ให้เลือกอีกต่อไป ซึ่งผู้ชมก็จะเดินวนไปมาภายในห้องจนพบผลลัพธ์ของการตัดสินใจในที่สุด ทั้งนี้เพื่อแสดงให้เห็นว่า ผลของการกระทำทุกอย่างมีเหตุปัจจัย

ข้อเสนอแนะ

๑. แบบที่นำเสนอมา ยังค่อนข้างยากในการเข้าใจ เนื่องจากการอธิบายแนวคิดหลักของศาสนาพุทธแต่เพียงอย่างเดียว โดยไม่มีการใช้วัตถุสิ่งของที่เป็นสัญลักษณ์ของพุทธศาสนา เช่น พระพุทธรูป ธรรมจักร หรือ สถูป เข้ามาเป็นตัวช่วยสื่อความหมาย ซึ่งจะเป็นการยากที่ผู้ชมจะตีความได้

๒. แบบที่นำเสนอมาไม่มีความต่อเนื่องจากหัวข้อผี พุทธ พราหมณ์ ในห้องสุวรรณภูมิ และห้องท้าวอุททอง ซึ่งเป็นห้องถัดไป เนื้อหายังคงกระโดดจากห้องใกล้เคียงอยู่มาก

๓. ควรนำเสนอเรื่องของพุทธศาสนาในแง่ของสังคมและประวัติศาสตร์มากกว่า กล่าวคือ รัฐใช้ศาสนาเป็นกลไกสำคัญในการก่อตั้งและพัฒนารัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาณาจักรอยุธยา ที่มีรากฐานอยู่บนแนวคิดของพุทธศาสนาอย่างชัดเจน

๔. ควรนำเสนอเรื่องราวของธรรมราชา ผู้ปกครองที่นำพุทธศาสนามาใช้เป็นหลักในการปกครองรัฐ ซึ่งผู้ชมสามารถเข้าใจได้มากกว่า และนำแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๕. ควรแทรกการรับเอาการนับถือผี ซึ่งเป็นความเชื่อดั้งเดิม เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของพุทธศาสนาในดินแดนแถบนี้ด้วย

มติ ให้ผู้ออกแบบนำข้อเสนอแนะข้างต้นไปปรับใช้ในการแก้ไขแบบแนวความคิดของห้องพุทธศาสนา และให้นำเสนอใหม่ในคราวต่อไป

วาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

คณะอนุกรรมการฯ ตั้งว่ามีการใช้ระบบ Multimedia หลายระบบเกินไปเกรงจะทำให้เกิดความยุ่งยากในการบำรุงรักษาภายหลัง ส่วนในเรื่องของแสง เสนอให้ใช้หลอดไฟ LED เนื่องจากมีความทนทานและประหยัดพลังงาน

ปิดประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

นายพจิตร ทิพทัส / ผู้บันทึกการประชุม